

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічного факультет
Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіка

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

«ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ СУЧАСНИХ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ»

ОПІ Початкова освіта

Рік навчання **2025-2026**, семестр **3**

Форма навчання (денна, заочна)

Галузь знань

А «Освіта»

Спеціальність

А3 «Початкова освіта»

Другий (магістерський)
рівень вищої освіти

Кафедра
та викладач

Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки

Викладач: **Севастиук Мар'яна Степанівна** – кандидат педагогічних наук, доцент

Лінк на профіль викладача на сайті факультету: <https://pf.udu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-pochatkovoiv-osvity/vykladachi-kafedry-poip#sevastyuk-ms>

Лінк на профіль викладача у Google Scholar : <https://scholar.google.com.ua/citations?user=m2HmY0MAAAAJ&hl=ru>

E-mail: m.s.sevastyuk@npu.edu.ua

Лінк на курс в MOODLE: <https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=8061>

**I. Основна
мета/цілі навчання**

Мета і завдання вивчення навчальної дисципліни полягають в оволодінні студентами системою загально-теоретичних та практичних знань з дитячої психології та психології молодшого шкільного віку; усвідомлення значущості знань про віковий розвиток молодшого школяра як необхідної умови професійної майстерності вчителя початкової школи; формування практичних умінь та навичок використання знання психологічних особливостей сучасного молодшого школяра у професійній діяльності вчителя початкової школи.

**II. Місце
навчальної
дисципліни в
освітній програмі**

Навчальна дисципліна **вибіркова**

Цикл **професійної підготовки**

**III. Обсяг
навчальної
дисципліни**

Денна ф.н.

(термін навчання –
1,4)

Заочна ф.н.

(термін
навчання – 1,4)

Заочна ф.н.

(термін навчання – 1,10)

Кількість кредитів

3

3

6

<i>Загальна кількість годин</i>	90	90	180
<i>Лекційні заняття</i>	6	6	8
<i>Семінарські/практичні заняття</i>	8	6	10
<i>Самостійна робота</i>	76	78	162

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психічний розвиток у молодшому шкільному віці.

Тема 1.1. Загальна психологічна характеристика ситуації розвитку сучасного молодшого школяра.

Зміст теми: Особливості вікової періодизації та основні критерії виділення вікових періодів. Теорія поколінь та її використання в сучасній педагогіці та психології.

Соціальна ситуація розвитку молодшого школяра. Сучасні діти початкової школи – діти цифрового покоління.

Проблеми дітей в сучасному суспільстві: необмежений доступ до інформації та існуючі проблеми соціалізації інформаційної епохи. Переваги і недоліки сучасного підростаючого покоління. Особливості новоутворень «цифрових дітей»: зниження об'єму слухової пам'яті, погіршення уваги, кліпове (NET) мислення, втрата здатності до сприймання об'ємних текстів, неможливість зосередитись, заміна вирішення задачі перебором варіантів, шляхи їх вирішення в НУШ.

Тема 1.2. Розвиток пізнавальних психічних процесів в молодшому шкільному віці.

Зміст теми: Розвиток сенсорної та перцептивної сфер. Особливості відчуттів та сприймання молодшого школяра.

Розвиток уваги. Динаміка розвитку уваги молодшого школяра. Типи та стани уваги. Причини розсіяності уваги. Основні чинники розвитку та прийоми активізації уваги. Шляхи подолання неуважності.

Розвиток пам'яті. Особливості пам'яті молодших школярів. Недоліки пам'яті молодших школярів. Ступені запам'ятовування тексту. Основні мнемічні прийоми.

Розвиток мислення. Динаміка та особливості мислительних операцій молодшого школяра. Порушення інтелектуального розвитку у молодшому шкільному віці. Прийоми розвитку мислення.

Розвиток мовлення. Особливості мовлення молодшого школяра. Динаміка розвитку мовлення молодшого школяра. Усне та письмове мовлення. Особливості читання. Формування способів розвитку думки в мовленні. Прийоми розвитку мовлення.

Розвиток уяви. Особливості уяви. Прийоми розвитку уяви.

Тема 1.3. Розвиток емоційно-вольової сфери в молодшому шкільному віці.

Зміст теми: Розвиток волі. Зміни у вольовій регуляції діяльності і поведінки. Формування вольових якостей. Розвиток емоційної сфери та її особливості в молодшому шкільному віці. Емоційні порушення та їх причини. Розвиток соціальних емоцій.

Тема 1.4. Розвиток особистісної та комунікативної сфер в молодшому шкільному віці.

Зміст теми: Формування характеру та соціальної поведінки. Розвиток самосвідомості та образу Я. Розвиток здібностей. Засвоєння морально-етичних якостей, норм і правил поведінки. Спілкування з дорослими та однолітками.

Формування взаємовідносин, груп і колективів. Роль спілкування, гри, навчання, трудової діяльності, міжособистісних стосунків у розвитку особистості. Основні проблеми і деформації психічного розвитку дітей молодшого шкільного віку в умовах сучасного українського суспільства, їх профілактика.

Змістовий модуль 2. Психологічні основи забезпечення освітнього процесу сучасної початкової школи

Тема 2.1. Психологічні особливості учбової діяльності молодших школярів.

Зміст теми:

Основні компоненти учбової діяльності молодших школярів. Змістові складові учбової діяльності молодших школярів. Модель навчання дітей цифрового покоління. Особливості сприймання навчальної інформації сучасними дітьми. Причини шкільної неуспішності в молодших класах та шляхи її попередження та подолання. Сучасні погляди на проблему шкільної дезадаптації. Форми дезадаптації та корекційні заходи. Психологічна готовність дитини 6-7 років до навчання в школі.

Тема 2.2. Формування особистості молодшого школяра в освітньому процесі НУШ.

Зміст теми: Особистість молодшого школяра. Особливості засвоєння моральних норм і правил поведінки. Формування мотиву досягнення успіху та мотиву ухиляння від невдачі. Спілкування молодшого школяра з дорослими й однолітками.

Дитячі маніпуляції у спілкуванні: причини, що породжують їх, способи реагування.

Прояви особистісного розвитку дітей молодшого шкільного віку та шляхи їх попередження та подолання.

Агресивна дитина. Типи агресії у дітей і способи побудови стосунків. Діагностичні критерії агресивності для дітей молодшого шкільного віку. Ігри і вправи для заняття агресивної енергії дітей. Рекомендації вчителям і батькам щодо поводження з агресивною дитиною.

Сором'язлива дитина. Симптоми сором'язливості. Причини сором'язливості. Рекомендації батькам сором'язливих дітей. Особливості роботи вчителя початкової школи із сором'язливою дитиною.

Тривожність та страхи дитини. Причини хворобливих, патологічних страхів. Методики виявлення тривожності і страхів дітей. Діагностична методика тривожності. Поради батькам щодо зниження рівня страхів у дитини. Правила роботи з тривожними дітьми.

Тематика практичних занять

1. Особливості психічного розвитку дитини в молодшому шкільному віці.
2. Розвиток пізнавальних психічних процесів в молодшому шкільному віці.
3. Особливості навчання дітей цифрового покоління. Особливості сприймання навчальної інформації сучасними дітьми.
4. Формування особистості молодшого школяра в освітньому процесі НУШ

Орієнтовний перелік завдань для індивідуальної самостійної роботи

- Розробити повідомлення «Сучасна теорія поколінь: за і проти».
  - Підготувати проект на тему: «Психолого-педагогічний аспект взаємодії вчителя початкової школи практичного з
-

«дітьми цифрової епохи».

- Заповнити таблицю «Особливості проявів пізнавальних процесів молодших школярів»
- Підібрати методики для діагностики пізнавальних психічних процесів учнів молодшого шкільного віку
- Заповнити таблицю «Особливості прояву емоційно-вольової сфери молодших школярів»
- Підібрати методики для діагностики емоційно-вольової сфери учнів молодшого шкільного віку.
- Заповнити таблицю «Особливості прояву особистісної та комунікативної сфер в молодшому шкільному віці»
- Підібрати методики для діагностики особистісної сфери учнів молодшого шкільного віку.
- Скласти розповідь та обґрунтувати власну точку зору: «Які методи профілактики шкільної дезадаптації Ви запропонуєте для дітей з надмірною чутливістю нервової системи, для гіперактивних дітей, для учнів зі швидкою розумовою втомлюваністю?»
- Розробити рекомендації для вчителя щодо адаптації першокласників до шкільного навчання.
- Скласти психологічну характеристику учня початкової школи.
- Заповнити таблицю вікових особливостей розвитку для молодшого школяра та їх врахування в освітньому процесі початкової школи.
- Розробити індивідуальні рекомендації для вчителя початкової школи по роботі з певною категорією учнів (на вибір: агресивні, тривожні, сором'язливі)

Детальні теми лекційних, практичних занять, питання для підсумкового контролю, теми і завдання для самостійної роботи, список джерельної бази та інше містяться на курсі у MOODLE.

V. Результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність самостійно та комплексно розв'язувати задачі в сфері початкової освіти, у професійно-педагогічній та науково-пошуковій діяльності вчителя дослідницького та інноваційного характеру.

Результати навчання	Компетентності
ПР-3: Застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.	ЗК-1 Здатність до гнучкості мислення, його абстрактності та критичності, аналізу та синтезу; ЗК-2: Здатність до креативності та генерування нових ідей у професійно-педагогічній діяльності;
ПР-4: Створювати особисту методичну систему навчання здобувачів початкової освіти предметів початкової школи, адаптувати її до різних умов освітнього процесу.	ЗК-3: Здатність здійснювати науково-прикладні дослідження на відповідному рівні; ЗК-4: Здатність здійснювати професійно-педагогічну та науково-дослідницьку діяльність з виявом ініціативності та підприємливості;
ПР-9: Планувати, організовувати і здійснювати наукові (експериментальні) дослідження у сфері початкової освіти; аналізувати, узагальнювати й презентувати результати дослідження; аргументувати власну наукову позицію.	ЗК-6: Здатність до здійснення педагогічної діяльності з розумінням її значущості для розвитку суспільства та врахуванням важливості свого впливу на вирішення соціальних проблем. СК-3: Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.
ПР-10: Скласти програму саморозвитку та самовдосконалення, обирати ефективний	

інструментарій самопрезентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж.	СК 6: Здатність моделювати, проектувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність в системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.
--	--

VI. Порядок і критерії оцінювання

Форми поточного контролю: Модульні контрольні роботи.
Методи поточного контролю: усне опитування, тести, практичні завдання.
Форма підсумкового контролю: Залік
Методи поточного контролю: усне опитування

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2				
<i>T 1</i>	<i>T 2</i>	<i>T 3</i>	<i>T 4</i>	<i>МКР 1</i>	<i>T 5</i>	<i>T 6</i>	<i>МКР 2</i>	100
10	10	10	10	20	10	10	20	

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного та модульного контролів (денна ф.н.)

№	Види діяльності	Коефіцієнт (вартість) виду	Кількість робіт	Результат
1	Практична робота на заняттях / самостійні роботи / участь у вебінарах/тренінгах, що відповідають тематиці даного ОК*	10	6	60
2	Модульні контрольні роботи	10	2	40
Підсумковий рейтинговий бал				100

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного та модульного контролів (заочна ф.н.)

№	Види діяльності	Коефіцієнт (вартість) виду	Кількість робіт	Результат
1	Практична робота на заняттях / самостійні роботи / участь у вебінарах/тренінгах, що відповідають тематиці даного ОК*	10	6	60
2	Модульні контрольні роботи	10	2	40
Підсумковий рейтинговий бал				100

*Здобувачам можуть зараховуватися бали за неформальну освіту (участь у професійних семінарах, вебінарах, тренінгах тощо) з відповідних тем курсу (замість окремих видів практичної чи самостійної роботи з курсу). Для цього студенти мають представити сертифікат учасника/учасниці і підготувати короткий звіт-аналіз опрацьованих питань.

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Навчальна дисципліна завершується заліком, тому максимальна кількість балів, яку здобувачі можуть набрати протягом семестру - 100. Залік виставляється як сума поточних балів. Якщо студент бажає підвищити загальний бал, то підсумковий контроль під час заліку викладач проводить в усній формі (опитування).

Якщо здобувачі не отримали 35 балів, у наступному семестрі вони проходять цю навчальну дисципліну повторно на платній основі.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей: повнота та правильність розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення, впевненість та аргументованість, використання у відповіді посилань на інформацію з основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників та інших методичних видань тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння та самостійні оцінні судження, висновки.

Під час виконання письмових завдань: повнота та правильність розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати самостійні висновки, ступінь сформованості практичних умінь, досвід творчої та пошукової діяльності, акуратність оформлення письмової роботи.

Рівні відповідності критеріям

Високий рівень (90 – 100 балів). Здобувачі засвоїли зміст навчальної дисципліни повністю, вільно володіють навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язують завдання різних видів складності, аргументовано висловлюють свої думки, займаються самоосвітою, можуть брати активну участь в наукових та творчих проектах. Виконали усі практичні / самостійні завдання правильно та ґрунтовно. Демонструють здатність пов'язувати теоретичні знання з курсу з практичним досвідом професійної діяльності.

Достатній рівень (80 – 89 балів). Здобувачі засвоїли зміст навчальної дисципліни в необхідному обсязі, володіють навчальним матеріалом, виконали завдання до кожної теми, проте у відповідях допускають деякі неточності. Уміння продуктивні, проте без вияву творчості. Здатні працювати самостійно, проте допускає неточності.

Середній рівень (70 – 79 балів). Здобувачі засвоїли зміст навчальної дисципліни в повному обсязі, але його знання містять неточності та помилкові судження, уміння проявляються на репродуктивному рівні. Здобувачі не можуть сформулювати самостійні оцінні судження та висновки.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувачі загалом опанували навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїли поверхово, частково. При виконання практичних завдань допускають помилки та потребують допомоги викладача чи колег-студентів.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувачі засвоїли навчальну дисципліну поверхово, володіють навчальним матеріалом на елементарному рівні, демонструють фрагментарні знання, не можуть самостійно виконати більшість практичних завдань. Виконали частину практичних / самостійних завдань з суттєвими помилками та недоліками.

Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувачі не засвоїли більшості тем, володіють елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміють логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку, практичні уміння не сформовані; **0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.** Здобувачі не виконали більшості завдань, не володіють навчальним матеріалом, змістом курсу не оволоділи.

VII. Політика курсу

Політика щодо відвідування: здобувачі дотримуються вимог чинного законодавства України, Статуту УДУ імені Михайла Драгоманова ([https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/statut-ukrayinskoho-derzhavnogo-universytetu-imeni-mykhayla-](https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/statut-ukrayinskoho-derzhavnogo-universytetu-imeni-mykhayla)

[drahomanova](https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/pravyla-vnutrishnoho-rozporiadku-udu-imeni-mykhaila-drahomanova)) і Правил внутрішнього розпорядку УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/pravyla-vnutrishnoho-rozporiadku-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>), відвідують заняття відповідно розкладу, дотримуються етичних норм поведінки. Усі учасники освітнього процесу дотримуються загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Відвідування занять з курсу є обов'язковим за визначеним деканатом розкладом. За об'єктивних причин (лікарняний, заява) заняття може бути відпрацьованим. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення на заняття; списування.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Усі завдання передбачені навчальною програмою мають бути виконані у встановлений викладачем термін. Практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки).

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканатом.

Якщо здобувачі не погоджуються з оцінкою підсумкової атестації, вони можуть в день оголошення результатів подати в деканат апеляційну заяву. Наступного дня проводиться засідання апеляційної комісії. За письмового екзамена повторне опитування не проводиться. За усного комісія надає здобувачеві право продемонструвати свої знання. Про порядок складання екзаменів, перескладання і оскарження результатів див. «Положення про організацію освітнього процесу».

У разі неатестації перескладання відбувається з дозволу деканату. Здобувачі можуть здійснювати перескладання результатів навчання відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про порядок контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості студентами УДУ імені Михайла Драгоманова» (посилання на Положення: <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty>).

Політика щодо конфліктних ситуацій. Вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про врегулювання конфліктів в УДУ імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vrehuliuvannia-konfliktiv-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>). Між учасниками освітнього процесу здійснюється партнерська взаємодія, толерантність і повага до кожної особистості.

Політика щодо академічної доброчесності ґрунтується на засадах «Положення про академічну доброчесність в УДУ імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-udu>). Викладач ознайомлює здобувачів вищої освіти з правилами поведінки на заняттях, користування засобами електронного зв'язку, недопущенням академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування, акцентує увагу на заборону використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань, при використанні Інтернет-ресурсів зазначається використане джерело. Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної

(наукової, творчої) діяльності.

Умови для інклюзивного вивчення освітнього компонента: дана навчальна дисципліна може викладатися для людей з особливими освітніми потребами. Форми і методи інклюзивного навчання обираються з урахуванням індивідуальних потреб здобувача. Обов'язково поєднуються фронтальні, індивідуальні та групові ФОНД. Традиційні методи навчання поєднуються з інтерактивними і спеціальними (методи педагогічного супроводу та корекції, тощо).

VIII. Основні інформаційні ресурси

1. Кондратенко Л. Шкільні проблеми дітей інформаційної ери. Режим доступу <https://core.ac.uk/download/pdf/141487958.pdf>
2. Галян О.І. Молодший школяр: психологічні аспекти виховання / О.І.Галян. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2009.
3. Матвієнко О. В. Основи виховання моралі у молодших школярів. / Матвієнко О. В. - К.: «Стилос», 1999 - 230 с.
4. Павелків Р. В. Дитяча психологія: навч. посіб. для самост. роботи студ. / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. Київ: Ака-демвидав, 2011. 373 с.
5. Проблеми розвитку та корекція емоційної сфери молодшого школяра / Упоряд. О. А. Атемасова. — Х.: Вид-во «Ранок», 2010. - 176 с. - (Бібліотека шкільного психолога).
6. Психологічні діагностика особливостей когнітивного розвитку молодших школярів в умовах інформаційного суспільства: монографія/ за ред. С.А.Григоренко, Л.О.Кондратенко.- К.-Кіровоград: ІмексЛТД, 2014. - 228 с
7. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: підруч. К.: Грамота, 2012. 503 с.
8. Шевцова Г. Г. Молодший шкільний вік: традиції та інновації в дослідженнях // Педагогічні науки: Зб. наук. праць. – Вип. LXVIII. – м. Херсон, ХДУ, 2015. – С. 134 – 138.
9. Нова українська школа: poradnik для вчителя (науково-методичний посібник) [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу: http://ippobuk.cv.ua/images/2018/2018-02/poradnyk_vchutelu.pdf

Додаткові:

1. Вікова і педагогічна психологія: Навч. посіб. / За ред. О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Городнійчук та ін. – К. : Просвіта, 2001.
  2. Заброцький М. М. Основи вікової психології : навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2009. 112 с. 3.
  3. Кондратенко Л.О. К 64 Психологія первинної шкільної неуспішності: монографія/ Кондратенко Л.О. – Чернігів: Десна Поліграф, 2017. – 488 с.
  4. Кузнецов М. А. Шкільні страхи : види, умови прояву та шляхи подолання : монографія. Харків : ХНПУ 2012. 227 с.
  5. Психогімнастика у початковій школі / Упоряд. О. А. Атемасова. -Х.: Вид-во «Ранок», 2010. —160 с.
  6. Степанов О. М. Педагогічна психологія: навчальний посібник. Київ, 2011. 415 с
-

-
7. Шевченко Н.О. Особистість молодшого школяра / Н.О.Шевченко. – К.: Главник, 2008 – 128с
  8. Nikulochkina, O., Teslenko T., Kokhanko, O., **Sevastiuk, M.**, Yankovska, I., & Teletska, L.(2023) Neuro-Pedagogical Aspects of Forming the Professional Competence of Elementary School Teachers and Their Interaction with Students. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala, 14 (4 Sup.1), 128-154.
  9. **Севастюк М.С.** Демократизація освітнього процесу у професійній підготовці майбутнього вчителя початкової школи // *Наукові записки* : [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; упор. Л. Л. Макаренко. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. Випуск 152. С. 194-202.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки
Протокол № 5 від 6 лютого 2025 року
